

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebués

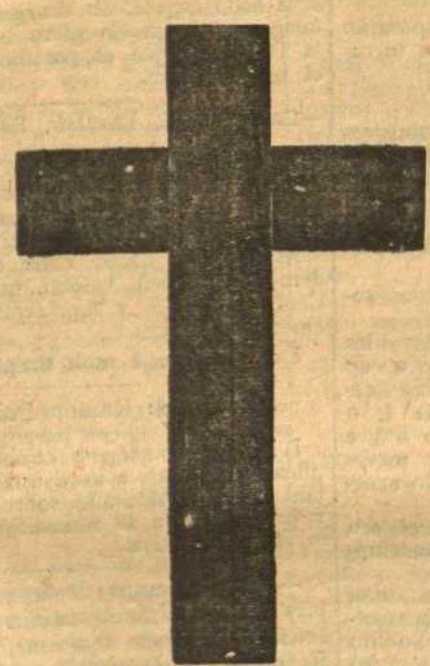
EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
IMPREMTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÈFON
REDACCIÓ, 723 -- IMPREMTA, 2.298

ANY X.-NÚM. 2.858

BARCELONA, DIMARS 7 DE JANER DE 1913

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

Don Pau de Puerto y Arrey

Soci gerent fundador dels magatzems EL SIGLO

Morí el 31 de desembre últim, havent rebut els auxilis espirituals

(E. P. D.)

La seva esposa, Donya Manuela Gómez del Olmo, germà polític, nebots (presents y ausents), demès parents, la raó social Conde, Puerto y Compañía y la societat anònima Industrias del Cuero Armado, al recordar als seus amics y coneguts tant dolorosa pèrdua, els preguen el tinguin present en ses oracions y se serveixin assistir a alguna de les misses que pera l'etern descans de la seva ànima, se celebraran el dijous dia 9 de l'actual, de deu a dotze, a la parroquial Iglesia de Nostre Senyora del Carme (Betlém)

Per respecte a la santetat del temple, el dol se dona per despatit

Criaturada?

Tota la premsa parla de la possibilitat de que en Maura se desdigué de la seva decisió famosa. Alguns intims amics del polític tenen per versemblant la tornada de Maura a la vida pública. Hi ha qui ho creu, hi ha qui no ho creu. Però tothom ne parla.

Nosaltres som dels qui volen creure que no rectificarà en Maura's seu determini. No! tenim pas per un gran caràcter, per una voluntat de ferro, i tant ridícula la seva actitud en el cas de confirmarse's rumors d'aquests dies darrers, que'n resistim a pensar que pugui fer tal cosa.

Per esbogerar que sigui l'acte de Maura, cal reconèixer que es un «gest» que ofereix una certa gallardia y una certa grandesa, encara que sigui una grandesa de mala mena. Si dies o setmanes després de pendre resolucions sensacionals y d'escriure la seva carta atrobada, en Maura tornés a la política activa, hi hauria dret a aplicar els més humils qualificatius a l'home de les dretes dinasties y a negar que posseïx la més elemental serietat.

La gent del partit conservador, temerosa de que la possessió del poder s'allunyí pera ell indefinidament, s'esforça en aconseguir que en Maura torni al lloc que abandonà donant una campanada estrepitosa. Al seu dir, no s'han perdut, ni molt menys, les esperances d'un bon resultat. Així mateix ho dona a entendre «La Epoca». Però queda un dubte. Els actuals treballs prop de Maura tenen per objecte lograr efectivament la seva tornada, o bé tenen, en realitat, el caràcter de «funerals de primera»?

Diguin lo que vulguin els pocs turiferaris que resten a l'ex-president del Consell, l'evident veritat és que aquest ha perdut una gran part del prestigi de que gaudi anys enrera. El cop de boig d'ara fa vuit dies no ha fet altra cosa que desacreditar-lo més encara. En el cas que's presentés novament a l'escena política, el seu prestigi baixaria a un nivell íllastimós, car una tal conducta resultaria absolutament impropia d'un home de seny y d'un polític d'alsada.

Fins aquí en Maura ha estat el protagonista d'un drama. Una mica exposat era'l seu paper. Vol ara esdevenir el protagonista d'una comèdia? For a final molt trist per a un home dels seus fums. Quan se prenen decisions tan greus com la presa per en Maura y s'escriuen coses com les que en la seva carta ell va escriure, es precis mantenir la dignitat de l'actitud. Adhuc en el cas d'esser un error la seva retirada, la magnitud y les circumstàncies de l'error justificarien la retirada mateixa. Si ha fet bé en retirar-se de la política, no ha de tornar-hi; si ha fet malament, l'equivocació enorme que hauria sofert tampoc li permetria que hi tornés.

(Altra cosa que en Maura fes constituiria una criaturada. Y els jocs de criatures no fan pels homes de la seva edat.)

De Política

Notes y comentaris

La Lliga

Poc després de l'arribada del senyor Cambó, va reunir-se la Comissió d'acció política de la Lliga Regionalista, que al mateix dia, a la tarde, va celebrar al reunió.

Diuen, convocades pel senyor Abad, se reuniren en el domicili del senyor Cambó, les diverses regionalistes del Senat y del Congrés.

García Prieto a Barcelona

Amb l'express d'ahir matí arribà a Barcelona, acompanyat de la seva filla, l'ex-ministre d'Estat senyor García Prieto. S'hosstajà a l'Hotel Colón, aont anà a saludar el governador civil senyor Sánchez Anido.

Conferència

En el Centre Republicà de Bellpuig hi donarà pròximament una conferència nostre distingit correligionari el regidor de l'Ajuntament de Lleida, don Josep Estadella.

Els companys de Reus

Amb molt d'entusiasme se celebrà diumenge, a la tarde, l'assemblea constitutiva de la Joventut Nacionalista Republicana. Després de la discussió y aprovació del Reglament se discutiren altres assumptes, y tot seguit se verificà l'elecció del Consell Directiu, essent elegits per aclamació els senyors següents:

President, Antoni Batlle Rossich; visepresident, Esteve Masagré Boada; tesorero, Josep Borràs Masagré; secretari primer, Antoni Terrafeta y de Barberà; idem segon, Manuel Domingo Subirats; vocals, Josep Baró Gras, Ildefons Cavallé Badia, Antoni Aldomà Masallas y Pau Tost Sanromà.

En les eleccions verificades al Foment Republicà Nacionalista foren elegits per ocupar els càrreges de visepresident, en Pau Borrell; tesorero, en Joan Vallverdú; vocal bibliotecari, en Joaquim Jofre, y secretari, l'Esteve Masagré.

Varies

A Reus s'ha comensat a publicar un setmanari titulat «La Veu del Camp». Defensarà el criteri dels regionalistes d'aquella comarca.

Y essent així, y pera que la gent se n'adongui, s'ha vist obligat a escriure desota la capsalera el subtítol «Setmanari català».

—Ha marxat a París el senyor Lerroux. Segons sembla, hi ha anat per assumptes del Banc Espanyol d'Obreres Públiques y Crèdit.

—Ha marxat a Madrid el senador vitalici don Josep Moncal y Nogués, pera assistir a la reunió de les minories conservadores, que s'ha de celebrar demà, a les tres de la tarde, en el palau del Senat.

—La Junta Directiva del Centre Republicà de Bellpuig ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Agustí Trullols Suñé; visepresident, don Bonaventura Palau Farré; depositari, don Trini Panadès Pujol; secretari, don Isidre Cornadó Auri; secretari segon, don Francisco Graño Morrell; vocals, don Jaume Berdegue Puig, don Salvador Bonjoch Escudé, don Ignasi Santiberi Noves, don Ramon Robinat Carulla.

Per a la Secció de Socorsos que en dit Centre funciona, s'han elegit els següents senyors:

President, don Agustí Trullols Suñé; tesorero, don Isidre Cornadó Auri; secretari, don Trini Panadès Pujol; enfermers, don Bonaventura Palau Farré; don Jaume Berdegue Puig y don Francisco Graño Morrell.

—La Comissió executiva de l'Assamblea del partit radical se reunirà aquesta nit a la Casa del Poble pera tractar, entre altres coses, de l'organització de l'Assamblea que ha de tenir lloc el dia 11 del vinent febrer.

—Se diu que en les vinentes eleccions provincials presentarà la seva candidatura pel districte de Vic-Granollers y amb caràcter ministerial el senyor don Andreu de Boet.

SARAGOSSA

Més de l'incident

Al destremat article de l'arcalde de Saragossa, el docte catedràtic Dr. Moneva y Puyol, ha contestat amb una rèplica plena de dignitat y de continència.

L'impressió causada per l'explosió de l'arcalde, ha sigut desastrosa. Tothom reconeix que no tenia dret a tractar en aquella forma al savi catedràtic, reputat actualment com una de les primeres figures de l'intel·lectualitat aragonesa.

Les esperades amb expectació la resposta del senyor Moneva, que avui, nosaltres, per la mediació activa del nostre corresponent a Saragossa, senyor Trilla y Rostoll, podem ja avensar.

Entre's catalans de la capital aragonesa s'ha trobat estrany que «La Veu de Catalunya» no s'hagi fet ressó d'aquest assumpte malgrat esser el senyor Moneva conservador.

L'article rèplica den Moneva diu així:

«Los puntos sobre las Jotas

Porque una comunicación, dirigida por la Diputación de Barcelona al Ayuntamiento de Zaragoza, estaba escrita en catalán, el señor Alcalde la devolvió a su destino, comentando públicamente el hecho, y dió a insistente publicidad las adhesiones que al mismo prestaban algunos que con su sentir coincidían, y en las cuales hay frases muy contrarias, ya que no a otras cosas dignas de respeto, a la cordialidad entre catalanes y españoles no catalanes. Ello me pareció mal y lo reproché en este mismo periódico.

El señor Alcalde, el mismo día de la publicación de mi artículo, me pidió, por teléfono, mediante un empleado de la Alcaldía, hora para visitarme; dije que a cualquiera le esperaba, y que acudiría también a su despacho, si le era preferible; optó por venir; lo recibí, no sólo como a quien visita mi casa, más como a Alcalde de mi Ciudad, es decir, a la segunda de las tres Magistraturas que yo venero más; el Rey, el Alcalde y el Padre.

Me manifestó su queja por el texto de mi artículo; insistió yo en las ideas allí contenidas, y digo que «contentadas», no sólo porque en el artículo estaban, mas porque el referirse a tal Magistrado las «contenidas» de respeto, no de temor; y también afirmó que nada había allí contra su persona; yo me había limitado a criticar, dentro de la ley y de la cortesía, actos públicos de un Oficial público.

Creo que, usada esa vía, el señor Al-

calde no emprendería otra, por no ser esto práctico; después he visto que usa la vía de la prensa, en un artículo donde refiere actos suyos de Alcalde, opiniones suyas de persona particular, y firma con su nombre.

A lo que allí dice de sí propio, nada tengo que adhrir, ni que oponer; ni hubiese yo censurado públicamente el hecho suyo si él lo hubiese realizado como particular. Yo me cuidé de César-Augusta, para nada de César Ballarín, ni del ilustrísimo señor don César Ballarín, que es, según creo, su tratamiento actual.

El señor Ballarín rehuye, en su artículo, nombrarme por mi nombre; adiviné mi gusto; no tengo la vanidad de andar en papeles; y con motivo de lo que yo escribí de relaciones entre catalanes y no catalanes — ¡oh, congruencial! — hablé de donde nací yo; que es como si yo, disgustado, con y sin razón, de cualquier acto suyo, — el modo de presidir, o la forma de su letra, — hablase del color de sus ojos o dijese que usa bigote.

Yo me afirmé aragonés, y lo soy, y puedo probarlo; decir lo contrario es ignorancia, no enmienda; pero aunque tal no fuese, tampoco debo a Zaragoza hospitalidad, como dice su actual señor Alcalde; hospitalidad deben a un país los transeúntes por él, y los baldíos que, aún viviendo en él siempre, pasan por él sin producir, siquiera en cantidad igual a lo que consumen y disfrutan; yo, desde muy mozo vengo ganando mi vida y la de los míos, en Zaragoza habito; para Zaragoza trabajo. En paz.

«A qué seguir esta discusión, propia para despertar curiosidad insana? «Nadie puede añadir un codo a su estatura», dice un texto sagrado; tampoco modificar en un momento, su reputación buena o mala; Zaragoza nos conoce: Zaragoza ya nos juzga; harta honra para los dos.

JUAN MONEVA Y RUYOL

La Comissió del monument

a Mossen Cinto

La Comissió especial d'aquest monument ha dirigit al catedràtic de Saragossa, senyor Joan Moneva, el següent ofici: «Honorable senyor. La Comissió especial del monument a Verdaguier, té l'honor de dirigir-se a vosté, rememorant-li l'ènimia la brillant defensa que ha fet de la nostra llengua y del nostre procedir, responem amb sos magnífics articles a la duresa d'intendé y de frase que tingué aquesta comissió una autoritat d'aquella noble terra, contestant al missatge que vorem enviat per cooperar a l'obra gloriosa d'ensliment de la memoria d'aquell altíssim poeta català. En els instants en que se reb una ofensa, com ens ha succeït a nosaltres, res hi ha tant consolador com sentir una veu amiga que s'alsa pera defensarnos, sobre tot quan aquesta veu no es presunt de la nostra terra, sinó d'aquella d'on't ha parit l'agravi. Creguí senyor Moneva que l'agrumet que li fem present paríxex de lo més pregon de nostre esperit, y que jamai podrem oblidarnos del seu geste valent y honorabilíssim.

Demà, dia 7, a les quatre de la tarde, se reunirà en la secretaría de la Diputació la Comissió del monument a Verdaguier.

Son molt visitats els projectes dels artistes que prenen part en el concurs definitiu y que s'han exposat en el pati l'antiga Audiència.

Se continuen rebent donatius dels pobles y particulars pera la subscripció oberta.

Els Reis dels infants pobres

A la Casa de Caritat

Bella festa la d'ahir, la que's celebrà a la Casa de Caritat. Els petits assilats, pera's quals demanava el nostre amic Bertrana una almoïna espiritual, tingueren, ben segur, completa la seva satisfacció.

La Direcció de la Casa de Caritat fa un gran bé a l'infancia que al seu cuidat està. La festa d'ahir tingué'l do d'enriolar les cares dels petits y d'aver-sarlos als espectacles de bellesa, que han de deixar en la seva ànima, per unes hores, un sentiment de beutat. La Casa de Caritat evoluciona y se reforma a l'impuls de les noves corrents modernes avasalladores.

Aviat no serà la Casa de Caritat aquella casa per la qual se tenia una mirada de prevenció, al passar per davant seu y pensar amb els desgraciats que allí dintre estaven hostatjats.

Avui els assilats tenen majors consideracions, són objecte de cuidados especials y al mateix temps que's procura per la seva instrucció, s'ha bastit per ells, pera donar-losli esbarjo a l'esperit, una gran sala d'actes, capassa pera dos mil-nens.

En aquesta gran sala tingué lloc ahir a la tarde la «Festa dels Reis», baix el programa que copiem:

«Marxa triomfal (Banda de la Casa), Guiteras; «Edicte dels Reis d'Orient», «Salutació als Reis», pels assilats, Alsina; «Fum, fum, fum» (cansó popular), Lambert; «Adéu, germà meu...» (Madrigal del segle XVI), Waelrant; «La Gata y en Beltrán» (cansó popular), Pujol; «Quan mon marit de fora ve...» (Madrigal segle XVI), R. de Lassus; «El dimoni escuats» (cansó popular), Cumellas R.; «Exultate», Palestina; «La nit de Nadal» (il·lustracions de dit poema), lletre de J. Casas y Amigó, música del mestre Lamote de Grignon: a) «Cansó dels rossinyols», b) «Cansó de Sant Josep», c) «Cansó de Maria», d) «Sardana dels pastors», solos interpretats per la senyoreta E. Sabater y senyor Bataller, orquestra de la Casa amb la cooperació de distingits professors, direcció de la sardana a càrreg de l'Esbart Follore de Catalunya; «Patria nova», cors y orquestra, solo pel senyor Bataller, Grieg.

El programa se realitzà tal com estava anunciat.

A les cinc de la tarde feien la seva entrada triomfal, per la porta del carrer de Montalegre, els tres reis d'Orient, precedits per timbalers heralds.

En el primer pati de la Casa de Caritat rebieren a la «regia comitiva» amb aplaudiments y ulls admirats els més petits dels assilats, tots ells nets y planxats que donava bò de veurels, prescindint de la uniformitat dels trajes. Del primer pati passaren els reis al segon, ont en les galeries esperaven les nenes que aplaudiren també la sortida dels reis. Agh rebuts per la banda de la Casa, les reals persones descavalcaren y obrint-lo'shi camí municipals de gran gala, els heralds y els seus patges, pujaren a la sala d'actes rebuts amb una triple ovació per la gentada.

Abans d'arribar els reis, les cortines del teatre s'havien corregut descobrint el pessebre bastit per veritables mans d'artista.

Allavors fou quan els reis y els seus patges, vestits amb trajes de l'època farònica, pujaren per la plataforma que avensà uns tres metres fora el proscenai, a fer acatament al Crist infant, per l'orde sabut, Melchor, Baltasar, que cremà mirra en un incensar en honor de l'infant y després el vell Gaspar. Els tres reis y

els seus criats se sentaren en l'establa mentres l'Orfeó de la casa executava el programa anunciat.

Algunes de les pessas foren forsa ben executades.

El pessebre montat al teatre, amb decorat den junyent, es cosa de gust: les figures, de tamany natural, donen una viva expressió de realitat y el decorat es encertadíssim tant per l'execució com per les tintes. El fons, sobre tot, es d'un efecte brillant, amb el celatge de blau obscur puntejat de punts argentats, figurant els estels.

Els trajes dels reis y sos patges, riquíssims, se destacaven en aquell fons d'una manera harmoniosa, formant, junt amb el grup del naixement, un hermos conjunt plàstic.

En resum, Una bella y amable festa pera infants y pera grans y en la qual posaren grans entusiasmes el capell de la casa mossèn Puig, secundat per altres elements de la casa.

Vegerem allí als diputats provincials senyors Batrina, Puiggríu y Sansalvador; als regidors senyors Muntanola y Pardo, al nostre amic senyor Bastardas y família, de la Junta administrativa de la Casa; als senyors J. Maria Roca y Martínez Codolà y altres, quals noms no recordem.

A l'Assil del Parc

L'Ajuntament cada any té un gest de caritat fent arribar fins als infants pobres assilats en l'Alberg del Parc, la diada de Reis. Y d'any en any va prenent cos aquesta festa, fins al punt de que la celebrada ahir, resultà brillant, hermosa y confortadora.

Eren les onze del matí, quan l'arcalde senyor Sostres ocupà la presidència, acompanyat dels regidors senyors Esteve Marata — que es president de la Junta d'Assils — Muntanola, Matons, Pardo y Millan y de l'individu de la ja esmentada Junta y exregidor, don Francisco Puig y Alfonso.

L'arcalde obrí l'acte amb brevíssims paraules, a les que seguiren la lectura de poesies per diversos assilats, un dels quals pronuncià un discurs d'agraïment envers l'Ajuntament, que tan magnànim y caritatiu se mostra per aquells infants. No cal pas dir com foren aplaudits l'arcalde y els petits llegidors y oradors, així com tampoc cal dir l'alegria y el bullici que regnava entre aquell aixam de joganeres criatures, que velen, per un dia, com la festa's feia per elles.

Després dels discursos y lectura de poesies tingué lloc el repartiment de joguines, el qual anà a càrreg de les belles senyores y senyoretes Lluïsa Horta — filla del director de l'Assil — Antoneta Puig d'Aprer, Lluïsa Obradors, Tereseta Vila, Agneta Bosch, Rosa Mestres, Antonia Roca, Rafaela Morros, Matilde Daumadi, Carme Duranga y Maria Muñoz.

Els infants recolliren plens de joia les joguines a ells destinades, mentres la banda

QUI TINGUI TOS

que prengui l'antiga y acreditada pasta pectoral, balsàmica, expectorant, demulcent y calmant de la T. S. Antiga preparació del Dr. Andreu. Fórmula publicada. Demanis a les farmacies.

A quarta plana: Botlletí del Treball, Teatres y Concerts, Notes de Sport, Successos, Informació de Catalunya y Espectacles.

Bàsculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

Un municipal executava triades composicions. Després els assaïats foren obsequiats amb un dinar extraordinari.

A la fàbrica dels senyors Fabra y Coats

Ahí dematí els senyors Fabra y Coats obsequiaren amb altres anys, amb lots de dolços i joguets, als fills dels treballadors de la seva fàbrica de filatures de la barriada de Sant Andreu.

Més de cinc cents infants, alguns d'ells de dotze anys, han rebut de mans del patró dels seus pares, un present dels reis.

L'espectacle, com es ja de suposar, era emocionant. Pares i mares acompanyaven als seus fills, que aplegats rebien les joguines amb el goig corresponent, que feia entèrrer als seus acompanyants.

El repartiment de premis començà a les onze, amenant l'acte la banda de cassadors de Mérida, amb el seu extens repertori.

La concurrència fou tan nombrosa que en alguns moments no podia donar-se un pas pels parís i les quadres on se repartien els joguets. El lector pot fer-se càrrec de la concurrència que podia haver-hi dient que's reuniren allí amb els seus fills les famílies de mil quatre cents obrers.

La festa acabà a la una del mitjàdia, havent-se repartit 4.100 joguets.

La nota que la sortida dels infants de la fàbrica, dugué durant el dematí pels carrers de Sant Andreu, sigué molt pinforesca i alegre, amb el sol que batia per tot arreu.

Molt bé, per tots els que han tingut aquest gest de magnanimitat pels infants dels pobres.

Nosaltres que voldríem en les classes riques aquestes mostres de simpatia pels infants dels pobres, convensuts de que'l poble ho tindria present i no tindria lloc la lluita entre pobres i rics amb tanta sanya, ens felicitem d'aquesta manera nova de celebrar els reis, una diada que per nosaltres no té més que valor de festa pagana, però que la considerem una de les joies més sentides per l'infancia.

Que ho fassin així els rics, que imitin les liberalitats dels milionaris estrangers, dels nordamericans; que les nostres corporacions engrandixin i repetixin aquestes festes i que tots els que poden, en diades així se recordin dels que treballen i els seus fills. Els temps d'avui no poden passar sense tenir a les classes populars en compte.

Crònica científica

La llet sintètica

La ciència ens acaba d'oferir un nou producte que, de desenvolupar-se pràcticament fora del laboratori del químic i d'adquirir en les fàbriques proporcions industrials, figurarà entre les grans troballes científiques d'aquest segle, ja ric en fórmules i tractaments bacteriològics i químics encaminats a eliminar l'acció perniciosa de la legió de microbis que viciem l'atmosfera o a destruir els mateixos.

Se tracta de la fabricació d'una llet sintètica o vegetal descoberta a Alemanya. Tal volta aquest descobriment no consisteix en altra cosa que en el tractament científic d'una idea vella, puig fa anys que en el Japó se produïa llet artificial a base d'un sol ingredient d'un gran valor nutritiu, com és la fàbica soia. Avui dia aquesta llet, o millor dit aquest substitut químic que tal vegada conseqüentment reemplaça la llet natural, se fabrica en el laboratori del doctor Fritz Gossel de Sockheim i es distribueix a varies clíniques i en particular als sanatoris per al tractament de la tuberculosi.

Anàlisi minuciosa han demostrat que la llet vegetal conté els factors fonamentals de la llet natural, en quantitats casi idèntiques, a més d'altres matèries nitrogenades, fosfòriques i albuminoses. En el següent quadre, citem els elements de que's constitueixen ambdues llets:

LLET DE VACA	
Proteïnes	8'03
Grassa	3'08
Sucres	4'08
Matèries minerals	0'72
Aigua	87'08
LLET SINTÈTICA	
Caseïna	3'31
Albuminosos i peptones	0'15
Altres constituents nitrogenats calculats com esparreguina	0'24
Grassa	3'97
Sucres de canya	2'08
Altres sucres i hidrats de carboni solubles	1'70
Constituints minerals (centra)	0'62
Fosfor, calculat com àcid fosfòric, P. 2/05	0'17
Aigua	87'84

Encara que els instituts de medicina britànica i els metges i químics anglesos individualment, acullen amb reserva que,

de vegades sembla excessiva, els descobriments científics que provenen de l'extranger, han deixat de banda aquesta vegada la seva parcialitat i han acollit amb entusiasme l'invent de la llet vegetal. Ultimament va celebrar-se una demostració d'aquest nou producte alimentici en l'Inn House, Londres, a la qual hi assistiren representants de diversos ministeris, acadèmies de medicina, corporacions i entitats de caràcter científic, químics, premsa, etc., convenint tothom en les excel·lències de la llet sintètica. Tant és així que l'eminent savi sir William Crookes va dir, entre altres coses:

«Aquest nou producte no deu dir-se llet sintètica, sinó llet natural.»

No hi ha raons per dubtar dels beneficis de la llet vegetal. Els homes científics opinaran que la gent disfrutaria de millor salut si beguessin aquesta nova llet en lloc de l'ordinària que, anyalment, causa milers de morts prematures.

«Els examens de la llet de vaca fets a Londres durant varis anys, demostren que si la llet no està sempre infectada per microbis, conté, en canvi, matèries fecals i altres impureses.»

I en termes semblants s'expressen altres eminències mèdiques.

La llet vegetal, amb la qual poden fabricar-se diversos productes com cremes, formatges, i fins un substitut per la carn, té, doncs, assegurat un gran mercat, sempre que's pugui cultivar extensament a Europa la planta que constitueix son principal element nutritiu.

La protecció a l'infancia

La Junta Provincial de Protecció a l'Infancia i Extinció de la Mendicitat ha publicat una interessantíssima memoria expositiva de la meravellosa tasca que ha portat a cabdun gosat dels beneficis de la Junta, ascendint a finit.

Heusquí un extracte de lo que conté la susdita memoria, les xifres de la qual son prou eloqüents per formar-se concepte de la loable obra que realitza aquesta institució.

Els menors que en un concepte o altre han estat des beneficiats de la Junta ascendixen a 1668, no havent de lamentar més que en rares excepcions les reincidències.

Durant el mencionat període de temps se han recollit 213 nois i noies abandonats i semi-abandonats que han sigut protegits per la Junta. D'ells, no foren entregats 96 a llurs famílies a Barcelona, per no resultar, informació prèvia, abandonats sinó fugitius de casa seva; 79 han sigut repatriats als seus pobles d'origen, la major part de la zona sub-oriental de la península; els restants han sigut internats en els diversos asil·ls amb que la Junta's relaciona.

Des de la constitució de la Junta actual fins a la feta indicada han sigut recollits 1083 «extrinsecos».

En la mateixa memoria se senyala l'èxit amb que la Junta sosté l'obra de Pupillage en el Camp, per medi de la qual —com es sapigut— els nois pobres fills de pares tuberculosos son traslladats del medi ambient de les habitacions malsanes, dels barris miserables de la nostra ciutat a l'ambient vivificador del camp, assolint i saturat de l'oxigen dels boscos.

A Fontibú s'ha constituït ja una nodrida colònia en la qual poden aquil·lar-se les efectes sorprenents del tractament emplatat per la Junta.

En els restaurants de Maternitat dels carrers del Pou de la Creu i Lanotte (Hostafrons) hi han assistit fins a 340 dones embarassades o lactants i 28 menors de 2 anys. El nombre de menjars repartits en ambdós ascendeixen a la xifra de 44.720.

A varies embarassades malaltes d'albuminuria s'han facilitat 917 llets de llet.

En el Restaurant Escolar del carrer de Lamote s'han distribuït 14.657 àpats a 213 nois pobres que assisteixen a les escoles de Hostafrons.

La Junta s'ha interessat també vivament en quants casos hi han sigut denunciats per mala tractes, explotació, corrupció i demés crims que's feren caure sobre nois indefensos.

La Junta està disposada a solucionar d'una vegada'l problema de la Mendicitat i de la vagancia, acabant la seva tasca en aquest mateix any. Per això compta amb els terrenys que li cedirà l'Ajuntament.

FOOT-BALL

SELECCIÓ BASCA

CONTRA "BARCELONA".
Amb menys concurrència que ahir, i fent de preferència el senyor Hamilton, s'adonien els equips en la mateixa forma del dia anterior, notant-se en els nostres la substitució dels Berrondo i Armet, per en Steel i Allack.

Començà'l partit amb una forta arrencada dels bascs, que juguen contra sol i pendent.

No obstant, als pocs moments, els nostres porten la pilota fins a la porta contrària on s'estacionen durant llarga estona, distingint-se molt en Gonzalbo que para bons esborts dels nostres.

En mitg d'un embolic, que s'arma davant la porta d'aquell jugador, l'Allack tira un fenomenal directe que toca a pal.

Estomba passa la pilota als seus davancers que efectuen varies perilloses arrencades, salvant admirablement en Refé, molt ben secundat per l'Irizar i Ameczurra.

L'Irizar té que retirar-se a causa d'un

Cap producte ha pogut igualar
les virtuts terapèutiques de les

PASTILLES MORELLÓ

Per curar els Refredats, Tos, Catarrs, Aïma, bronquitis, Ronquera etc.—El seu us pot ser limitat.

cop al peu que li ha donat involuntariament un altre jugador.

L'Allack que fa proeses, es ovacionat en una magnífica arrencada, que gracies a en Berrondo, que salva a «corners», no té conseqüències desagradables pels blancs-vermells.

Poc després l'àrbitre tota'l final de la primera part, en que's noten dominaren completament, com ho demostra l'haerse tirat sis «corners» contra's contraris, que no'n tiraren cap.

Al comensar la segona part, notem l'ausència de l'Irizar i Apolinario, que surten poc després, havent-se retirat aquell de nou i essent definitivament substituït per en Berrondo.

Els nostres dominen lleugerament; notant-se un directe molt ben tirat per l'Apolinario i magistralment parat per en Gonzalbo que es ovacionat.

En un batibull que s'arma davant la porta contrària, en Steel aprofitant una hermosa passada den Forns, s'apunta el primer goal de la tarde.

Apenes centrada de nou la pilota, els davancers bascs fent gala del seu herms joc de combinació, ataquen furiosament la porta den Refé.

En Greenwell es molt aplaudit al desfer una magistral arrencada dels contraris.

L'Ugarte, que es un jugador de gran talla, amenaça constantment an en Refé amb els seus directes.

Després d'un lleuger domini dels bascs, en Rositzky, passa an en Forns, que arrenca admirablement, fentho a son torn an en Steel que ajudat per l'Apolinario dona molta feina an en Gonzalbo.

El «Barcelona» s'apunta el segon i últim «tanteo» d'una arrencada de l'Allack, que es molt aplaudit.

Aquests aplaudiments serveixen perquè els contraris ataquin amb més furia el desitjat goal; originant-se una lluita magnífica per ambdues parts. No obstant, tirant-se un free-kick contra's bascs, pocs moments abans d'acabar el partit, l'Ugarte entra un goal en àngul imparabla.

Els nostres ataquen furiosament an en Gonzalbo, que's defensa admirablement. Se senyala un «corner» contra Basconia i l'àrbitre toca la final del partit.

L'equip que's ha visitat no hi ha dubte que es el millor team nacional que hem vist. El porter es superior, salvant perilloses situacions amb molta serenitat. Els defensors son una parella formidable i que s'avé admirablement. Dels mitjos encara que tots tres son molt treballadors, s'ha de fer notar an el centre que combina meravellosament amb els davancers.

Proquets tenen una combinació rapidíssima. No s'entenen amb filigranes de les que tant abusen els nostres, i van directament al goal. Sobre tot l'Ugarte, Sena i Angoso (A.), son jugadors de primer ordre.

Dels nostres, molt bé en Refé, Amecha, Maesana, Greenwell, Allack i Peris. L'Apolinario fent tot lo que podia, però desgraciadament. En Steel regular i arrodinant el conjunt en Forns. En Rositzky es llastima que abusi tant de les mans, puig es un gran jugador. En Berrondo feu tot lo que podia.

En resum: en els nostres hi han grans jugadors, no hi ha dubte, més en conjunt a l'equip basc el considerem superior al nostre. Els hi falta l'homogeneïtat necessària per poder arribar a tenir la combinació que tenen els que's han visitat.

Poca, molt poca fou la concurrència que assistí a presenciar el segon «match» entre aquest Club i la Selecció del Sud-Oest d'Espanya.

El partit fou molt ensoportit, puig els nostres dominaren constantment, adjudicant-se la victòria per 7 goals a 1.

L'equip que's ha visitat, està faltat de la combinació que requereix el foot-ball.

Així afegit, a que's els que componen el «team» que's ha visitat aquests dies, son bastant fluïus, feu que's partits no fossin molt interessants.

De tots modes s'ha de felicitar al nostre Club, per haver-nos fet confier un equip, format per elements, fins avui desconeguts, en lo que's refereix al sport.

De l'Ajuntament

Laboratori Municipal

Secció de vacunació.—Veusquí's serveis prestats per la mateixa durant el mes de desembre passat:

Consultes de persones mossegades per animals, 46; persones vacunades contra la ràbia, 11; curació de ferides causades per animals, 38; persones vacunades contra la verola, 867; vacuna entregada al Decanat (tubus), 33.220; gossos vagabonds cassats pels carrers, 568; animals conduïts an aquest Institut per ser observats, 43; gossos retornats a sos amos pagant l'arbitri, 112; gossos asil·lats, 363; gossos entregats a la Facultat de Medicina, 2.

ANUNCIS OFICIALS

CONSTRUCCIONS Y PAVIMENTOS S. A.
(Antes Miró Trepay y C.)

Se participa als senyors tenedors d'acions preferents que aquesta Societat ha acordat un segon repartiment de dotze pessetes cinquanta cèntims per acció a compte dels beneficis del corrent exercici contra presentació del cupó núm. 2.

El pagament s'efectuarà tots els dies feiners en el domicili social, Pelai, 1, principal, i a la Banca Arnús, Passatge del Relojero, 3.

La frévola gazetilla

Les xifres latídiques

Heusquí, amics llegidors, unes profecies aritmètiques, que constitueixen per a l'Alemanya i els Hohenzollern que en ella regnen, una llegenda inquietant.

Se compta que en 1829, Guillem I de Prussia tingué ocasió de consultar a la celebre vident, Mlle. Lenormand. El sobirà preguntà a la pitonisa:

—Quin podré manar per primera vegada un exercit?

Respondgué la Lenormand:

—Alegui a la xifra de l'any les xifres del mateix, sumades així: 1829 més 1

més 8 més 2 més 9 igual 1849.

La consulta resultà veritat. En 1849, en efecte, Guillem I se tingué de posar en campanya per aixafar la sublevació del ducat de Baden.

Guillem seguí preguntant:

—Quin serà, després d'aquesta campanya, el fet més important del meu regnat?

—Agafeu aquest darrer any i sumeu de la mateixa manera d'abans. Així: 1849

més 1 més 8 més 4 més 9 igual 1871.

Tothom sab si fou important per a la Germania l'any 1871.

—Jo voldria conèixer encara—demandà'l sobirà—l'any de la meua mort?

—Ja tenim la clau del vostre destí. Agafeu la xifra d'aquest darrer any i seguïu sumant: 1871 més 1 més 8 més 7 més 1 igual 1888.

Les xifres digueren també la veritat. —Encara voldria saber—digué Guillem I, insaciable—quan vindrà l'hora en que l'Alemanya haurà de recórrer a les armes per defensar les conquestes fetes.

—Seguiu amb la suma fatídica,—respondgué Mlle. Lenormand. Així: 1888 més 1 més 8 més 8 més 8 igual 1913.

Dels quatre termes d'aquesta profecia, tres ja s'han complert. Que passarà amb el quart? Heusquí lo que, segons algun diari francès, causa ara gran angunia a Alemanya.

Sigui tot això lo que sigui, no's pot negar que'l càlcul es curiós. La senyora Casualitat, acompanyada de l'enginy d'algun subjecte amb poca firma, ha donat una bonica combinació, que amb el prestigi enmaltavat a la profetisa Lenormand, se presta a un article de circumstàncies.

Que es lo únic que'l diari d'ont treiem aquestes notes i nosaltres ens hem proposat. Perque si ens prenguessim en serio aquestes transcendents sumes, no podríem encapçalar les presents ratlles amb l'epígraf «Frévola Gazetilla».

Del Govern civil

Instrucció Pública

Havent sigut nomenada per aquesta Junta Provincial donya Maria Quimta Coma, mestra interina de Sampedor, se presentà an aquesta oficina a recollir el seu títol administratiu, advertint-li que'l pla de deu dies concedit per a prendre possessió obliga a presentarse al desampeny del seu destí dintre del mateix, entenent-se que si el deixés transcorrer sense possessionar-se, renuncià el càrrec, incoherent en les responsabilitats conseqüents.

Barcelona, 2 de janer de 1912.
El president, Joan Sánchez Amado; el secretari, Rafael Vidal.

El Sr. García Prieto
Ahir arribà de Madrid l'exministre d'Estat, senyor García Prieto, acompanyat de sa bella filla, Maria Victoria, i del diputat a Corts, senyor La Morena.

El senyor García Prieto passà per la Rambla i les demés vies cèntriques en companyia del senyor Sánchez y Millan, els quals l'enteraren de les reformes que actualment realitza Barcelona i de les que té en projecte.

El senyor García Prieto quedà admirat de la vida intensa que per tot arreu se nota, lo qual el convencé de que Barcelona pot competir amb les millors ciutats de l'extranger.

L'exministre s'hostatja en l'Hotel Colón i pensa estarse uns quants dies a la nostra ciutat, pera descansar, segons se diu.

Ateneu Pi y Margall

DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari Médico públic gratuït

Nas, gorga i orelles, a càrrec del doctor Francisco Moreu, tots els dijous i dimecres, de 6 a 7 tard.

Malalties de nois, a càrrec del doctor M. Roig y Roig, tots els dijous, dimecres i divendres, de 9 a 10 del matí.

Medicina general, a càrrec del doctor Lluís G. Nogues y Guri, tots els dijous, dimecres i divendres, de 7 a 8 tard.

Cirurgia i malalties de la dona, a càrrec del doctor J. Viledo Bonmati, tots els dimarts, dijous i dissabtes, de 6 a 7 tard.

La guerra dels Balkans

L'unànim parer de la premsa

París.—Es opinà de tota la premsa que únicament l'intervenció unànim de les potències pot portar a l'arbitratge cedir davant del bloc dels aliats.

Impressions

París.—L'on-res.—S'asigura a ues' ve's re que a conseqüència dels «cous» donats per les potències desde ahir, les negociacions no quedaran romputes en la sessió de demà de la conferència de la pau.

Amb tot, així no impaña cap modificació en els punts de vista de les dues parts respecte d'Andrinópolis.

Les darreres notícies diuen que la presa de Andrinópolis es imminent.

Se creu que'ls delegats turcs proposaran demà una nova línia per la frontera turca-búlgara.

L'actitut de Turquia

Constantinoble.—El Consell de ministres celebrat avui ha acordat mantenir les proposicions fets el dia 3 pels plenipotenciàries turcs.

Importants declaracions dels delegats turcs i dels aliats.

París.—Els delegats turcs han fet les següents importants declaracions:

«No cedirem ni Andrinópolis, ni les illes Tenedos orde de no entrar en discussió aprop d'aquest punt; hauríem pogut formular nostra resposta desde abans d'ahir, dia 4, o ahir, però no ho hem fet pora's de nostre orgull de conciliació i per a donar temps a la premsa que reflexioni sobre lo exorbitant de ses pretensions.»

Rechid-Befà ha dit que dimittirà el seu càrrec si rebés l'orde de cessió d'Andrinópolis.

Res conseqüència una prestó europea; seria necessari que les grans potències amenaressin amb sos exèrcits i esquemes a la Sublim Porta pera que cedís en aquest punt. Però per que's diuen els delegats turcs—no s'exercirà aquesta prestó sobre's aliats?»

Turquia se desgrana en principi d'uns 125.000 kilòmetres quadrats; amb les concessions últimes, arriba a 150.000. Desde'l punt de vista militar estem ara en una situació molt més favorable que al comensar les hostilitats.

En la campanya passada hem derrotat presentment a l'ennemi uns soldats sense valor, hem combatut contant únicament amb set dies de calor i coses d'exèrcit que pot mouer-se a l'arbitratge de la natura.

Agardant hem reconstruït un exèrcit de 350.000 homes, sense comptar certs contingents que estan en camí.

Els delegats búlgars, per la seva part, diuen lo següent:

Si els turcs no volen cedir Andrinópolis tornarem altre vol a la guerra, guanyarem les llines de Tcha Adja i desbordem per segona vegada la pau a Constantinoble.

Els búlgars no han dubtat en presentar el nou ultimatum perquè diuen estar segurs de vençer a Tcha Adja.

«En quant al nostre exèrcit—ben dit—està en millors condicions que al comensar la campanya. En el mes d'octubre portarem nosaltres exèrcits a la luita amb una organització i disciplina que la pràctica ha regularitzat i perfeccionat.»

Intervindran les potències?

París.—A Londres s'opina que abans de que acabi el pla de tres o quatre dies concedit als turcs per a contestar concelid lo que's aliaja demana, no trencant-se les negociacions, les potències europees intervindran. Se diu que s'ha tractat d'aquesta qüestió en alguns gabinets.

Crisis ministerial a Turquia?

París.—Corren insistents rumors de que's produirà a Turquia una crisi ministerial. Se dona com a segur que un membre important de gabinet ha entrat en negociacions amb els joves turcs i s'ha reeixit que en els darrers a un acord s'ha acordat Cheker-Befà s'encarregarà de la cartera de Guerra.

Els periodistes del partit d'Unió i Progrés parlen cada dia d'aquesta qüestió; els alocos a la política governamental neguen aquestes rumors.

L'actitut de Bulgària

París.—A Sofia se celebrà un Consell de ministres en el que foren discutides les negociacions de Londres i la qüestió de les reivindicacions turques.

Se desconexen els acords que's prengueran.

La pau?

Londres.—El «Daily Telegraph» publica un despach de Constantinoble dient que'l rei de Bulgària i el Sàlid de Turquia han tingut una entrevista a Tcha Adja.

«La Tribuna», en un despach de Constantinoble, diu que la pau entre's aliats i Turquia està virtualment concertada.

L'emprestí otomà

Londres.—El Govern otomà ha lograt concertar els acords relacionats amb un empréstit immediat, garantit per impostos especials de guerra.

Rússia belicosa

Berlín.—S'assegura en els circlos polítics que Rússia està decidida a aplassar el llicenciament de les reserves cridades a files fins que Austria comenci a retirar les tropes de la frontera.

Les potències

Constantinoble.—Els embaxadors de les grans potències farin una gestió col·lectiva prop de la Sublim Porta, aconseguint que's mostri intenció, accedint a lo que demana l'ultimatum dels aliats, o sigui la cessió de Andrinópolis i les illes del mar Egeu.

INFORMACIO DE BARCELONA

Abans d'ahir s'embarcà cap a l'Havana ont habitualment residia, el periodista cubà, fill de Orenyunya i delegat de l'Associació de Dependents del Comerç d'aquella capital antillana, en Carles Martí.

A despedir-lo hi enaren nombroses persones, entre les quals, ademés dels amics particulars, hi havia representacions del Centre Autonomista de Dependents del Comerç, Casa d'Amèrica, Revista «Cuba en Europa», etc.

Al donar comiat a l'amic Martí i a la seva bella esposa, els desigam feliç viatge i feliç èxit en els plans beneficencs per la Patria de que es portador i impulsador el senyor Martí.

—Casa Sangrà, Lavabos, Banyeres, Wetera.

El dissabte a la nit tingué lloc un banquet amb que un bon nombre d'administradors de la gentil artista Paquita Escrivana li dedicaren pera festejar els seus èxits en el «Saló Doré».

Assistiren a l'acte, entre altres, el president de l'Atheneu Valencià, una comiss

